

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

Titulació acadèmica		Batxillerat / Grau en Història, Arqueologia i Arts cristianes				
Titulació oficial		Baccalaureatus in Historia, Archaeología et Artibus Christianis: equivalent al títol universitari oficial de Graduat [BOE 22/04/2015]				
Assignatura		2G2011 DEL SIMBOLISME A L'AVANTGUARDA: UN FIL ESPIRITUAL (Seminari d'Arqueologia i Art)				
Any	2021-2022	Curs	Segon	Valor lectiu	3 ECTS	
Període lectiu	Segon semestre	Hores setmanals	2	Cicle	Primer - Grau	
Professor/a	Dra. Anna Maria Blasco			Llengua	Català	

Descripció/Justificació

L'objectiu del Seminari és una aproximació als canvis experimentats per l'art durant les dues darreres dècades del segle XIX i les primeres del XX (1880-1925). En aquest període, l'expressió individual de l'artista es consolida i la pintura fa el pas de la figuració a l'abstracció. A través d'una selecció d'obres pictòriques i de textos de gèneres diferents, s'oferiran claus per a la interpretació de la creació artística —posant en relleu motivacions i continguts— i es procurarà resseguir el fil espiritual que la recorre, vinculant alhora la sensibilitat personal de l'artista amb la dimensió transcendent.

Requisits i orientacions prèvies

Seria aconsellable tenir nocions d'història de l'art i haver visitat alguns museus o exposicions amb obres d'aquests anys.

Objectius

Generals

- Adquirir alguns coneixements de la cultura artística europea del període 1880-1925.
- Adonar-se de la importància de la relació entre imatges i textos en la interpretació de la creació artística.

Específics

- Adquirir sensibilitat envers el fet creatiu i l'expressió individual de l'artista
- Buscar en el fil espiritual una clau de lectura o d'interpretació de les obres plàstiques o literàries.

Competències

Competències transversals (genèriques):

- Capacitat d'observació i d'anàlisi
- Capacitat de comunicació oral i escrita

Competències específiques:

- Aprendre a situar una imatge o un text en un determinat context cultural
- Adquirir sensibilitat envers la complexitat de tot procés creatiu

- Aprendre a mirar i poder reconèixer el relat d'una obra plàstica

Continguts

1. Els antecedents immediats en el Romanticisme: els romàntics alemanys (C.D. Friedrich) i els pre-rafaelites anglesos (D.G.Rossetti, W.H.Hunt...)
2. El simbolisme : un moviment artístic que posa l'accent en la nostàlgia de l'Edat Mitjana i l'element simbòlic i espiritual. Els simbolistes francesos: Puvis de Chavannes, Gustave Moreau...
3. Simbolisme, Modernisme i estètica fi de segle. (A.Böcklin, G.Klimt, A.Beardsley...)
4. El modernisme a Catalunya: Alexandre de Riquer, Rusiñol i les festes modernistes de Sitges, la revista "Luz". Alguns poemes de Jacint Verdaguer.
5. Un nou simbolisme: Gauguin, Maurice Denis i els nabis, Van Gogh.
6. Els inicis de l'expressionisme: E. Munch, E. Nolde, l'expressionisme alemany
7. "El fil espiritual" en l'obra de Joan Maragall: articles i poemes
8. Un darrer modernisme. Picasso i l'època blava
9. Kandinsky: de l'expressionisme al naixement de l'abstracció.
10. L'eclosió avantguardista. Expressionisme i religiositat en G.Rouault i M.Chagall.

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

- Cada bloc temàtic constarà d'una o dues exposicions de tipus magistral
- Les exposicions seran il·lustrades amb imatges i textos
- Es proposaran comentaris de pintures i lectures de textos i es demanarà la participació activa dels alumnes.

Avaluació

Criteris d'avaluació

- Es valorarà l'interès i el treball dins l'aula

Tècniques d'avaluació:

- Les competències específiques s'avaluaran amb dos breus comentaris escrits un de text i un d'imatge, elegits d'acord amb el professor.

Bibliografia bàsica

BARILLI, Renato, Los prerafaelitas, Casimiro libros: Madrid, 2017

CERDÀ, M.A, Modernisme i transcendència dins Miscel·lània Jordi Bruguera 2, Estudis de Llengua i Literatura Catalanes/LXVIII, Publicacions de l'Abadia de Montserrat: Barcelona, 2014

FONTBONA, Francesc i MIRALLES, Francesc, Del Modernisme al Noucentisme 1888-1917. Història de l'Art Català, Vol. VII, Edicions 62: Barcelona, 1985

RUSIÑOL, Santiago, Oracions, Edicions de 1984: Barcelona, 2018, edició de Raül Garrigasait

WIND, Edgar, Religión tradicional y arte moderno. Rouault y Matisse dins La elocuencia de los símbolos, Alianza Editorial: Madrid, 1993, Alianza Forma, 122

Gauguin y los orígenes del Simbolismo. Catàleg de l'exposició comissariada per Guillermo SOLANA, Madrid, 28 setembre 2004 al 9 de gener 2005, Museo Thyssen –Bornemisza.